

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

2018

Året 2018 var föreningen Rädda Lumparns femte verksamhetsår. Föreningen grundades som ett gräsrotsinitiativ av invånarna runt Lumparn som var bekymrade för sina närvatten, dvs själva Lumparn och dess vikar. Under året lades speciellt fokus på att visa upp olika projekt, uppmärksamma Finbyområdet och driva på att privata och offentliga aktörer tar sitt ansvar för vattenkvaliteten.

Allmänna målsättningar

Föreningens syfte är enligt föreningen stadgar att förbättra vattenkvaliteten i Lumparn och dess viksystem, öka kunskapen och intresset för lokalt vattenskyddsarbete, stöda fiskevårdsinsatser samt möjligheten till rekreation.

Föreningen fullföljer sitt syfte genom att:

- initiera, koordinera, stöda och genomföra konkreta vattenskyddsåtgärder i området
- informera om Lumparns tillstånd, uppföljning av det och de utförda åtgärderna
- opinionsbildning för att väcka intresse och öka förståelsen för Lumparns vattenmiljö
- ansöka om finansiering för åtgärder

Verksamhet 2018

Verksamheten byggde på stadgarnas syftesparagraf, dvs konkreta vattenskyddsåtgärder, information om Lumparn, opinionsbildning och öka förståelsen samt ansöka om finansiering.

Konkreta vattenskyddsåtgärder

Föreningen har identifierat sin roll gällande konkreta vattenskyddsprojekt som följande: att hjälpa till med att identifiera de rätta områdena och rätta åtgärder för dessa. Vidare hjälper föreningen till med att ta fram projektplaner för konstruktionerna och söka finansiering om sådant behov finns.

Föreningen finns som stöd och pådrivande för att projektet ska genomföras. Konkreta åtgärder kan t.ex. vara intelligenta skyddszoner, våtmarker, gäddfabriker, restaurering av badstränder etc.

Reningsdammen vid Storängsdiket

Reningsdammen vid Storängsdiket, som konstruerades 2017, visades upp under året vid flera tillfällen. Under våren togs en informationsskylt fram med text av Helena Forsgård och bilder och grafik av Gisela Linde. Layout gjordes av Strax och Cainby anlätades för tryck. Skylten beskriver reningsdammen konstruktion och funktion.

Den 25 maj arrangerade föreningen en Plåpp-Åpp aktivitet under Åland Grönskar där man förevisade dammen och lät besökarna så in bifoderfrö på vallarna runt dammen. Föreningen deltog även med motsvarande aktivitet på Skördefesten den 22 september. På Åland Grönskar besöktes dammen av ca 60 personer och under Skördefesten av 42 personer.

Reningsdammen kom till stor nytta under början av sommaren då en pumpstation längre upp längs Storängsdiket bräddade. Föreningen uppmärksammade bräddningen och fick kommunen att sätta en dammlucka vid inloppet samt såg till att dammen tömdes på avloppsvatten, som sögs upp och kördes med slambil till reningsverket.

Integrerade skydds zonen i Kapellviken

Även till den integrerade skydds zonen i Kapellviken togs en ny informationsskylt fram med text av Helena Forsgård och bilder av Gisela Linde.

Snicknäs vid i Kapellviken

Under året förbereddes ett nytt projekt vid Kapellviken i Snicknäs. Projektet är en integrerad skydds zon och sker i samarbete mellan kommunen, markägare och föreningen, med kommunen som projektledare. Peter Feuerbach fungerar som projektör. Han besökte området och modifierade projekteringen enligt arrendegivarens anhållan i oktober.

Informationsspridning och opinionsbildning

Finbyområdet

Under året höll föreningen uppmärksamheten vid liv på alla fronter gällande Finbyområdet. Föreningen har drivit på provtagning i området och deltagit i landskapsregeringens grupp med aktörer i området.

Den 16 oktober arrangerade föreningen evenemanget "Åttahundrasextio dagar sedan dikesvandringen i Finbyområdet – Vad har hänt?" på Klippan i Sund. Limnologen Fredrik Holmberg berättade om sjörestaureringar i Växjö samt om provtagningarna i Finbyområdet. Bengt Karlsson och Ralf Häggblom från Ålandskomposten berättade om sina konkreta planer för komposteringsanläggningen i Gunnarsby, Fastighetsverkets VD Stefan Rumander berättade om sina åtgärder med att rena vattnet som går ut från Guttorp, Mikael Wennström från miljöbyrån berättade om samarbetsprojektet som ska förbättra och restaurera Finbys dikessystem, kommunstyrelsens ordförande i Sund, Bengt Hagström, berättade om kommunens arbete, projektledare Linda Sundström berättade om resultat från vårens och sommarens inventeringar av Finbyområdet och Susanne Vävare från miljöbyrån berättade om EU-projektet Coast4Us. Evenemanget avslutades med poeten och Rädda Lumparns styrelseledamot Carina Karlssons tankar om morgondagen. Hur ska vi agera idag så att våra visioner om rent vatten i Finbyområdet kan bli verklighet? På evenemanget deltog ca 40 personer.

Under hösten arbetade föreningen fram en projektplan och ansökan för ett projekt för att sammanställa befintligt material, utreda olika utsläppskällor och området och ta fram förslag på åtgärder.

Klimatförändringens effekter på vattenmiljön

I samband med föreningens årsmöte den 15 mars arrangerade föreningen ett seminarium om klimatförändringens effekter på våra vattendrag i Emmaus returkafé i Mariehamn med rubriken "Hur

kommer ett förändrat klimat att påverka våra vatten?”. Som expertföreläsare fungerade Ilppo Vuorinen från Åbo Universitet. Christian Nordas från Ålands Vatten berättade om klimatförändringens effekter på Åland och Karolina Gottberg från landskapsregeringen berättade om deras klimatanpassningsstrategi. På seminariet deltog ca 20 personer.

Under seminariet gjorde Gisela Linde en teckning med viktiga punkter från seminariet, som föreningen fick till sitt förfogande.

Lumparnvälgörare

Under året påbörjade en artikelserie med eldsjälarna som arbetar för Lumparns väl. Tanken var att genom personliga historier motivera och inspirera även andra att arbeta för sin vattenmiljö. Följande personer har blivit intervjuade:

- Danne Sundman och Carina Aaltonen
- Rose-Marie Eriksson
- Mona och Björn Gustbee

Artiklarna är skrivna av Gisela Linde. Även fotografier på de intervjuade personerna har tagits. Artiklarna har getts ut på föreningens hemsida och puffats för på Facebook.

Dikesvandring

Den 4 oktober arrangerades en dikesvandring vid Ängsdiket i Björnsby med våtmarkskonsult Peter Feuerbach. Ett 20-tal personer deltog på vandringen.

Uppmärksammande av pumpstationer

Föreningens uppmärksammande av bräddande pumpstationer har under året lett till att flera kommuner arbetat vidare med att åtgärda sina pumpstationer. Föreningen har även utrett möjligheten att bygga en bräddningsbassäng som ett pilotprojekt vid lämplig pumpstation.

Diskussioner med sakkunniga, fortbildning av föreningens aktiva och uppdatering i aktuella frågor

Föreningen har under året besökt olika konferenser samt bjudit sakkunniga till diskussion.

- Styrelsen bjöd Tony Cederberg och Floriaan Eveleens Maarse att presentera rapporten ”En helhetsbild av Lumparn-områdets status” den 13 februari
- Styrelsen bjöd Linda Sundström från fiskeribyrån att berätta om sitt arbete kring fisk och restaurering av fisklekområden den 24 april
- Styrelsemedlem Björn Gustbee besökte konferensen Lahti Lakes den 4-6 juni
- Styrelsen bjöd Johanna Hagström från miljöbyrån att berätta om projektet Coast4us för att hitta samarbetsmöjligheter den 12 juni.
- Carina Aaltonen och Rose-Marie Eriksson besökte vattentäkten Långsjön tillsammans med Jouni Jylhä och Peter Feuerbach den 3 augusti då massiva algblomningar täckte sjön.

Medlem i andra föreningar och nätverk

Föreningen hade en representant i föreningen LEADERS styrelse samt i FLAG. Under året blev föreningen medaktör i nätverket Bärkraft.ax.

Internationella samarbete

Samarbetet med Rädda Burgsviken på Gotland fortsatte. Carina Aaltonen och Lotta Nummelin representerade Rädda Lumparn på Forum Östersjöns rådgivande kommittees möte i Vamlingbo den 30 juni och höll en presentation om Rädda Lumparns verksamhet.

Kommunikation

En viktig del av föreningens verksamhet handlar om kommunikation, både internt till föreningens medlemmar, och extern till invånarna i Lumparns tillrinningsområde, på Åland och i hela Östersjöregionen.

Hemsida och facebook

Aktuella evenemang lades upp på föreningens hemsida. Föreningens Facebook-sida hade 725 gillare (711 i början av året) och 711 följare.

Synliggörande av föreningen på evenemang

Föreningen ordförande Danne Sundman och viceordförande Carina Aaltonen presenterade föreningens verksamhet för Mariehamns rotaryklubb på deras möte den 16 februari.

Ordförande Danne Sundman, Björn Gustbee och Carina Aaltonen presenterade föreningens verksamhet på Europadagen den 9 maj. Under årets trycktes en roll-up för dylika evenemang.

Media

Föreningen uppmärksammades i media bland annat följande artiklar och inslag:

- Nya Åland 19 januari "Träsk måste renas - men vem betalar?"
- Nya Åland 23 januari "Dyrt med hel provserie för Rädda Lumparn"
- Nya Åland 6 februari "Fel peka ut Guttorps fiskodling"
- Nya Åland 9 februari "Så ska fosforhalten minskas vid Guttorp"
- Nya Åland 18 oktober "Jag har aldrig sett så höga halter" om Finbymötet
- Ålandstidningen 18 oktober "Flera åtgärder krävs för ett friskt träsksystem i Finby

Föreningen har annonserat i lokaltidningarna om årsmötet och klimatseminariet.

Organisation

Medlemmar

I slutet av året hade föreningen 71 personmedlemmar och 4 organisationer. Medlemsavgiften var under året 10 euro för vuxna, 5 euro för barn och 100 euro för organisationer.

Årsmötet

Årsmötet hölls den 15 mars på Emmaus Returcafé i Mariehamn. Stadgeenliga ärenden, som samt verksamhetsberättelse och bokslut samt verksamhetsplan och budget behandlades. På årsmöte valdes Håkan Lundberg till verksamhetsgranskare.

Styrelsen

Föreningens verksamhet handhas av en styrelse, som består av ordförande och sex medlemmar jämte sex suppleanter. Under året 2018 bestod styrelsen av Danne Sundman (ordförande), Carina Aaltonen (viceordförande), Brage Wilhelms, Agneta Sviberg, Rose-Marie Eriksson, Linda Pussinen och Mikael Wennström. Som suppleanter fungerade Tomas Mörn, Inger Andersson, David Ståhlman, Henrik Beckman, Torbjörn Sjöblad och Karl-Anders Lindholm.

Styrelsen sammanträdde sammanlagt under sju protokollförda styrelsemöten under året. Under året tog även styrelsen fram en integritetspolicy och registerbeskrivning.

Föreningen drabbades av en oerhörd förlust den 6 december 2018 då föreningens grundare och ordförande Danne Sundman gick bort. Styrelsemedlem Carina Karlsson skrev en underbar dikt som lästes upp på Dannes minnesstund. Du saknas oss Danne.

HAVSVÅGOR

Den våg
som bryts mot land
dör inte bort,
den ändrar form

Den finns i strandens linje
Den finns i klippans släta hållar
Den finns i fjäderdräktens
silverstänk
hos fåglarna i flykt
mot horisonten

Carina Karlsson

Föreningssekreterare

Som föreningssekreterare anlätades Lotta Nummelin på timbasis.

Ekonomi

Föreningens intäkter består främst av medlemsintäkter samt projektbidrag. Medlemsintäkternas andel var 570 euro. Föreningen fick ett bidrag från PAF-landskapsmedel på 25 000 euro. Utgifterna bestod främst av köpta tjänster, annonsering av föreningen evenemang och resekostnader.

Resultaträkning 1.1.-31.12.2018

ORDINARIE VERKSAMHET	2018	2017
ADMINISTRATION OCH PROJEKT		
Projektbidrag, LEADER	1 093,51	7 800,00
Övriga intäkter	100,00	460,00
	1 193,51	8 620,00
Personalkostnader	0,00	0,00
Avskrivningar	0,00	0,00
Övriga verksamhetskostnader		
Resekostnader	-871,30	-4 941,56
Kost och logi	-394,00	-729,00
Information o annonser	-453,46	-1 663,47
Köpta tjänster	-8 649,13	-11 941,58
Entreprenad	0,00	-13 000,00
Hyror och arrenden	0,00	-1 015,00
Möten, seminarier	-1 518,43	-1 260,80
Publikationskostnader	-6 853,11	0,00
Postning	-53,30	0,00
Kontorskostnader	0,00	-2,90
Webbkostnader	-222,86	-230,94
Deltagaravgifter	-602,56	0,00
Betalda medlemsavgifter	-70,00	-20,00
Övrigt	-420,40	-29,34
	-20 108,55	-34 834,59
RESULTAT AV ORDINARIE VERKSAMHET	-18 915,04	-26 574,59
TILLFÖRDA MEDEL		
Intäkter		
Medlemsavgifter	570,00	550,00
	570,00	550,00
INVEST-O FINANSIERINGSVERKS.		
Intäkter		
Ränte och dividendintäkter	0,00	59,31
Kursdifferens	0,00	0,00
	0,00	59,31
Kostnader		
Övriga finan. kostnader	0,00	0,00
	0,00	59,31
RESULTAT	-18 345,04	-25 965,28
ALLMÄNNA UNDERSTÖD		
PAF	25 000,00	25 000,00
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVER-/UNDERSKOTT	6 654,96	-965,28

Balansräkning 31.12.2018

A k t i v a

BESTÅENDE AKTIVA	2018	2017
Materiella tillgångar		
Maskiner o inventarier		
Maskiner o inventarier	0,00	0,00
Avskrivningar o värdeminskningar	0,00	0,00
	0,00	0,00
Placeringar		
Aktier o andelar		
Aktier och andelar	0,00	0,00
	0,00	0,00
RÖRLIGA AKTIVA		
Långfristiga fordringar		
Övrig fordringar		
Fordringar projektstöd	0,00	7 800,00
Övriga korta fordringar	74,00	0,00
	74,00	7 800,00
Kassa och bank		
Ålandsbanken	35 666,12	20 261,66
	35 666,12	20 261,66
AKTIVA TOTALT	35 740,12	28 061,66

P a s s i v a

EGET KAPITAL		
Verksamhetskaptal		
Verksamhetskaptal	26 6701,16	27 635,44
Räkenskapsperiodens under-/överskott	6 654,96	-965,28
	33 325,12	26 670,16
Kortfristiga skulder		
Övriga kortfr. skulder	2 415,00	1 391,50
	2 415,00	1 391,50
Resultatregleringar	0,00	0,00
PASSIVA TOTALT	35 740,12	28 061,66

DATERING OCH UNDERSKRIFTER

Bokslutspåteckning

Mariehamn den __.__. 2019

Carina Aaltonen, viceordförande

Mikael Wennström

Brage Wilhelms

Agneta Sviberg

Rose-Marie Eriksson

Linda Pussinen

Verksamhetsgranskares påteckning

Mariehamn den __.__. 2019

Håkan Lundberg